

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Srijeda,
21. siječnja 1953.
Izlazi tjedno
God. II. Broj 23
Cijena 5 dinara

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Aktivnosti Narodnog fronta

Dosad su gotovo sve osnovne organizacije Narodnog fronta na području grada i kotara održale svoje sastanke na kojima su izabrali delegate za gradsku i kotarsku konferenciju.

Zapaženo je, da su brojni frontovci na tim sastancima učestvovali u diskusiji koja je uglavnom bila i korisna. Zivo se raspravljalo o problematiki frontovskih organizacija, formama političkog uzdizanja članstva, o radu društvenih organizacija na terenu i drugim aktualnim problemima.

Gotovo na svim sastancima osnovnih organizacija Narodnog fronta, donijeti su programi za rad u periodu do izbora novih rukovodstava. Pored predviđenih dobrovoljnih radova, u programima posebno mjesto zauzimlje proučavanje materijala sa šestog kongresa Saveza komunista Jugoslavije.

Delegati, koje su izabrali osnovne organizacije, učestvovat će 28. ovog mjeseca u radu gradske odnosno 29. ov. mj. kotarske konferencije Narodnog fronta. Na gradskoj konferenciji izabrat će se šest delegata za kongres NF-a Hrvatske i tri za Kongres NF-a Jugoslavije, dočim na kotarskoj konferenciji birat će se petnaest delegata za Kongres NF-a i šest za Kongres NF-a Jugoslavije.

Međutim, nije značaj ovih konferencija samo u tome što će se na njima birati delegati, već se na njima ima izvršiti važan i obiman posao. Na tim konferencijama, koje će biti radnog a ne deklarativnog karaktera, raspravljat će se o aktualnoj problematiki i na temelju dosadašnjih iskustava koja su nesumnjivo bogata, pristupit će se utvrđivanju sadržaja rada za daljnji period.

Nesumnjivo je, da će kako gradska tako i kotarska konferencija Narodnog fronta u punoj mjeri pridonijeti uspješnijem radu frontovskih organizacija i podizanju političke svijesti njenih članova.

Elektrifikacija TRIBUNJA

Prije nepune dvije godine frontovci Tribunja odlučili su provesti elektrifikaciju svoga mjesta. U tu svrhu mještani su sakupili preko 200 hiljada dinara za koju sumu je prošle jeseni nabavljena veća količina električnog materijala. Radovi su započeli početkom prosinca prošle godine, s električnom instalacijom dosada je izvršena u 25 kuća, dok će radovi postavljanju ulične mreže otpočeti uskoro.

Inicijativni odbor za elektrifikaciju mjesta odlučio je da uputi pisma svojim iseljenicima u Americi, Australiji i Belgiji, kao i mještanima u zemlji da bi dobrovoljnim prilogom potpomogli ovu korisnu akciju.

Šibenik je svečano proslavio 80-godišnjicu izbora hrvatske općinske uprave

U Šibeniku je 15. ov. mj. svečano proslavljena 80-godišnjica izbora hrvatske općinske uprave. Uoči toga dana Božo Dulibić održao je u Narodnom sveučilištu predavanje pod naslovom »Kako je pred 80 godina općinska uprava prešla u narodne ruke«. Na sam dan godišnjice grad je bio okićen narodnim zastavama, a šibenska narodna glazba izvršila je ophod gradom. Prije podne uz prisustvo predstavnika NO-a gradske općine, masovnih i društvenih organizacija, narodne glazbe, te brojnog građanstva, na gradskom groblju položeni su vijenci na grob prvog hrvatskog načelnika Ante Šupuka. Istog dana poslije podne na zgradi, gdje je pred 80 godina zasjedalo hrvatsko općinsko zastupstvo otkrivena je spomen-ploča. Čiji tekst glasi:

U ovome gradu Narodno općinsko zastupstvo Šibenika
15. siječnja 1873.
prvu hrvatsku upravu svome gradu izabra
Na 80-godišnjicu narodne pobjede grad Šibenik
15. siječnja 1953. postavi.

Uz prisustvo predstavnika narodne vlasti, društvenih organizacija, narodne glazbe i građana svečanost je otvorio predsjednik Savjeta za prosvjetu i kulturu pri NO-u gradske općine drug Božo Stošić, koji je rekao:

»Na današnji dan pred 80 godina, nakon teških borbi izborna je i izabrana prva hrvatska i narodna općina u našem gradu. Ta značajna pobjeda u historiji Šibenika rezultat je nacionalne svijesti našega puka, rezultat je ujedinijene borbe hrvatskih i srpskih težaka, radnika i građana protiv vjekovnog neprijatelja našeg naroda. Taj dan predstavlja potpunu pobjedu »narodnjaka« nad »autonomasima«, koji su u to vrijeme imali svu vlast u svojim rukama, ponižavali i maltretirali težaka i radnika našeg grada. To je bila pobjeda nad onima, koji su priječili službenu upotrebu narodnog jezika i gušili u korjenu nacionalni i kulturni razvitak grada i koji su na sve moguće načine nastojali da ondašnji puk održe u dubokom mraku i potlačenošću. Tradicionalna borbenost i slobodoljubivost našega puka došla je i u to vrijeme do punog izražaja, kad su se na čelu ondašnjih »narodnjaka« stali najbolji sinovi hrvatskog i srpskog puka i izvojevavši pobjedu preuzeli vlast u svoje ruke. Od tada započinje puni ekonomski i kulturni procvat grada u kojem po prvi puta na njegovim zidinama leprša narodna trobojnjica.

Kroz daljnju historiju građani Šibenika su uvijek pokazivali svoju tradicionalnu borbenost i spremnost da brane svoju slobodu protiv svakoga tko se usudi da za njom posegne. Ne samo to, već su kroz svoj daljnji nacionalni i kulturni razvitak pokazali visoku svijest protiv svake nepravde ma od koga ona dolazila. Oni su pokazali kroz borbu protiv nenarodnih režima

u bivšoj Jugoslaviji, a osobito za vrijeme Narodno-oslobodilačke borbe u kojoj su masovno učestvovali.

Danas nakon provedene revolucije, kada slavimo nove pobjede u izgradnji naše socijalističke domovine, dužnost nam je da se sjetimo i ovih naših boraca, koji su nakon pobjede preuzimanja vlasti u ruke hrvatskog naroda u ovoj kući održali svoju prvu sjednicu, u koju svrhu otkrivamo i ovu spomen-ploču, — završio je svoj govor drug Božo Stošić.

Navoćer je u Narodnom kazalištu Narodni odbor gradske općine održao svečanu sjednicu, kojoj su pored predstavnika političkih i društvenih organizacija, JNA, javnih i kulturnih radnika grada i brojnog građanstva, prisustvovali predsjednik NO-

a grada Splita Ivo Senjanović, potpredsjednik NO-a grada Splita Rade Dumanić, te predstavnik NO-a općine Trogir Čiro Rožić. Svečanost je započela intoniranjem Lijepe naše i Hej Slaveni koje je odsvirala šibenska narodna glazba. Potom je drug Iviša Baranović u kraćim crtama evocirao uspomene iz dana borbi »narodnjaka« protiv »autonamaša«, te izbora prve hrvatske općinske uprave. Nakon što je prijedlog najstarijeg odbornika ing. Jakova Despota, da se ulica pored osmogodišnje škole nazove ulicom 15. siječnja 1873. od svih prisutnih jednoglasno usvojen, upućeni su pozdravni telegrami predsjedniku Republike drugu Titu, Vladimiru Bakariću, Dr. Ivanu Ribaru i Nikoli Sekulić-Bunku.

Pozdravi gradu

U nemogućnosti da prisustvujem svečanoj sjednici povodom proslave 80-godišnjice prijelaza Općine Šibenik u narodne ruke upućujem svoje čestitke sa željom da vam i ova značajna proslava dade podstreka za još snažniji rad u izgradnji boljeg života.

Vicko Krstulović

* * *

Prigodom proslave 80-godišnjice prijelaza Općine Šibenik u narodne ruke, primite od Narodnog odbora i građana grada Dubrovnik, iskrene drugarske pozdrave i čestitke prilikom proslave ovog velikog Vašeg dana.

Zelim vam mnogo uspjeha u daljnjem radu na dobro Vašeg grada i naše socijalističke zajednice.

Narodni odbor grada Dubrovnik

* * *

Prilježujemo se proslavi značajnog jubileja želeći da postignete još veće uspjehe u izgradnji naše socijalističke domovine.

Narodni odbor grad. općine Kotor

* * *

Učestvujem duhom u današnjoj proslavi rodoljubnog, junačkog grada Šibenika, s kojim me vežu najmilije uspomene iz vremena kada sam, pred 75 godina, prožet osjećajem hrvatskog patriotizma, zajedno s mojim školskim drugovima, i ja slavio pobjedu narodnog kandidata u izborima zastupnika sjeverno-dalmatinskih gradova u ondašnjem carevinskom vijecu, Slava Šibeniku, ponosu Dalmacije, diki Jugoslavije!

Zahvaljujem na pozivu kojim sam bio počašćen, želeći što mi starost nije dopustila da proslavim ovaj god u sredini starih drugova, koji me se i ovom prilikom sjetiše, onako kao što se i ja njih prijatno spominjem.

Dr. Josip Smodlaka, Split.

Skupštine sindikata

Mjesno sindikalno vijeće je u sporazumu sa sindikalnim organizacijama razradilo plan za održavanje godišnjih skupština u kojem je predviđeno da sindikalne organizacije na području ovog Vijeća održe godišnje skupštine do 15. veljače, a mjesni odbori do kraja ovog mjeseca. Skupština pak Mjesnog sindikalnog vijeća održat će se u mjesecu ožujku.

Prilježujemo se godišnjim skupštine gotovo sve sindikalne organizacije su već završile, a neke su već i održale svoje skupštine. Može se reći da su pripreme solidnije od prošlogodišnjih. Pojedine sindikalne organizacije nastoje da svoje članstvo upoznaju sa onim problemima o kojima će se raspravljati na skupštini. Zapaženo je nastojanje da se prilikom izrade izvještaja zahvate političke probleme u samim kolektivima i da se politička zbivanja u zemlji i svijetu povežu sa zadacima kolektiva, a ne kao što je dosad bila praksa da se oni iznašaju apstraktno i uopćeno. Nije potrebno posebno naglašavati važnost solidne pripreme i ostalog dijela izvještaja kojeg će upravni odbor poduzetničke iznijeti pred članstvo Naime, samokritički osvrt na dosadašnji rad iz kojeg će se vidjeti propusti i nedostaci kako upravnog odbora podružnice tako i griješke koje su u poduzeću prouzrokovali sami članovi kolektiva ili pak pojedine komisije, umnogome će pridonijeti sadržaju skupštine, korisnijoj diskusiji a samim tim konkretnijim zaključ-

cima za bolji rad u ovoj godini.

Sindikalne organizacije i u ovoj godini očekuju odgovorni zadaci. Navest ćemo nekoliko najvažnijih. Kulturno, političko, ekonomsko i stručno osposobljavanje radnika, bolja organizacija masovne kontrole socijalnog osiguranja. Pronalaženja forme stalne saradnje sa Vijećem proizvođača. Briga o radnicima i njihovim radnim uslovima. Osigurati higijensku i tehničku zaštitu radnim ljudima u poduzećima u kojima ona nedostaje. Kaditi na jačanju sindikalne organizacije, obuhvaćajući one radnike koji se i danas nalaze izvan nje i tome slično.

Ove kao i ostale zadatke može uspješno izvršiti jako i sposobno rukovodstvo i zbog toga je potrebno da se dobro razmisli koga izabrati da rukovodi sindikalnom organizacijom u ovoj godini. U svakom slučaju to će biti drugovi i drugarice sa bogatim političkim iskustvom koji imaju smisla za rukovođenje, ljudi koji se pregaraju na poslu a pri tom uživaju i autoritet u samom kolektivu.

Nesumnjivo je, da će i ovogodišnje skupštine pridonijeti učvršćenju sindikalnih organizacija i poboljšanju njihovog budućeg rada, one će svakako biti od koristi kako pojedincima tako i radnim kolektivima i zbog toga je i razumljiv interes koji za ovogodišnje skupštine vlada kod cjelokupnog članstva naših sindikalnih organizacija.

RADOST NASIH GRAĐANA

Dana 14. siječnja radni ljudi našega grada izašli su zastavama i transparentima na Poljanu maršala Tita da dadu oduška svojoj radosti povodom izbora druga Tita za prvog predsjednika naše socijalističke republike.

Politički sekretar Kotarskog komiteta SKH drug Pere Škarica govorio je okupljenom narodu o herojskom liku druga Tita, istaknuvši njegove zasluge za oslobođenje zemlje i izgradnju socijalizma. Podvukao je ulogu druga Tita u borbi protiv revizije marksizma-lenjinizma a isto tako govorio je i o njegovom značaju za međunarodni radnički pokret.

Na kraju je drug Vitomir Gradiška pročitao telegram u kojem narod Šibenika isporučuje borbene pozdrave predsjedniku Republike svom vođenom Titu.

Svijetli primjeri ratnih invalida

Priključujući se inicijativi mjesne organizacije Saveza boraca Narodno-oslobodilačkog rata Vodice, u vezi sa podizanjem kosturnice i spomen-ploče palim drugovima u NOB-i, osnovna organizacija Saveza RVIJ-e Vodice u tom pravcu odigrala je veliku ulogu.

Na inicijativu druga Zore Ante, ratnog vojnog invalida i na visoku svijest članstva te organizacije, ona je sakupila iznos od 159.800 Din. Osim toga, članstvo Saveza RVIJ-e Vodice dalo je još 9.513 Din., na ime podizanja spomen-ploče u Vrlici gdje su njihovi drugovi poginuli.

Istim primjerom pomenute organizacije Saveza boraca Narodno-oslobodilačkog rata pošle su i Lozovac-Konjevrate i Zaton. Organizacija Lozovac-Konjevrate, sakupila je od svog članstva Saveza RVI-a iznos od oko 300.000 Din., za podizanje spomenika na raskrsnici Tromilja. Ovdje se naročito istakao predsjednik osnovne organizacije pomenutog

Saveza drug Bukić Mate. Osnovna organizacija Zaton također nije izostala primjerom svojih drugova, te je od svog malobrojnog članstva Saveza RVIJ-e, sakupila iznos od 55.000 Din., za iste svrhe kao dvije prethodne organizacije. Istači je prilog druga Mrša Jerre 70% ratnog vojnog invalida, koji je dao 8.000 Din., kao i drugova Milošević Marka i Puče Luku, koji su dali svaki po 5.000 Din.

Ovaj doprinos, što ga je članstvo mjesnih organizacija Saveza RVIJ-e poklonile tim odborima za podizanje kosturnice, spomenika i spomen-ploče u mjestima Vodice, Vrlika, Tromilje i Zaton, pohvalan je primjer i od velike je moralne važnosti, kako za samo njeno članstvo i mjesta, tako i sve narode Jugoslavije, gdje se djelom i ljubavlju pokazuje kako treba voljeti svoje herojske i slavne borce, koji su dali živote na oltar naše socijalističke domovine.

Drago Kovač

Prosvjećivanje seoskih žena na kotaru

Još prošle godine formirana je pri Kotarskom zadrugnom savezu Sekcija žena za drugarke sa zadatkom da pradi na njihovom prosvjećivanju i kulturnom uzdizanju. Poslije održane godišnje skupštine žena zadrugarki NRH u Zagrebu lipnja mjeseca prošle godine, sekcija žena zadrugarki Kotarskog zadrugnog saveza Šibenik pokrenula je ovaj rad dajući dobre rezultate.

Kao najpodesnija forma rada na prosvjećivanju žena na selu pokazalo se održavanje krojačko-domaćinskih tečajeva, koji se nadopunjuju općebražovnim predavanjima i seminarom iz gospodarstva. Za posljednjih pet mjeseci organizirano je na području kotara deset tečajeva, od kojih je osam završilo a dva su u toku. Pored ovih, organizirana su tri tečaja ručnog rada za djevojčice od 9 do 14 godina. Tečajevi su završeni u selima Prvić Šepurina i Luka, zatim u Skradinu, Krapnju, Južnom Primoštenu, Primošten selu i Murteru, gdje je pored krojačkog tečaja, održavan i poseban tečaj iz domaćinstva, koji je također završio.

Na svim ovim tečajevima bilo je obuhvaćeno oko 400 žena i djevojčica. Postignut je relativno dobar uspjeh. U selima gdje su znatnu materijalnu pomoć pružile poljoprivredne zadruge tamo je i uspjeh bio veći. Ovom prilikom potrebno je istaknuti krojački tečaj u Primošten selu, gdje je uz pomoć poljoprivredne zadruge sa uspjehom završila 51 polaznica. Izdašnu pomoć pružili su i učitelji, koji su dva puta nedjeljno održavali predavanja iz zemljopisa i matematike, za koje su polaznice pokazale velik interes.

I tečaj krojenja u Murteru imao je uspjeha, jer je bio organiziran uz pomoć sekcije AFŽ-a. Osobito zaslužuje priznanje nastavnica osmogodišnje škole Ljubica Rajčić, koja je rukovodila tečajem i time mnogo doprinijela akciji na prosvjećivanju seoske omladine.

Tečaj u Prvić Šepurini bio je prvi tečaj koji je organiziran na kotaru, te je uslijed pomanjkanja iskustva postigao slabe rezultate. Na pomenutom tečaju održana su samo dva predavanja zdravstvenog i gospodarskog karaktera. Na kraju bila je organizirana i izložba radova.

Danas se održavaju još tečajevi u Đevrskama i Rogoznici. Ovaj posljednji pokazao je veoma slabe rezultate, a

što je posljedica nedovoljne pomoći masovnih organizacija u mjestu. Uza sve dobre uvjete, tamošnje masovne organizacije čekaju na podršku iz centra, a što je potpuno nepravilno. Da bi i ovaj tečaj imao uspjeha potrebna je pomoć prije svega masovnih organizacija, koje trebaju da se svim raspoloživim sredstvima založe za njegov daljnji rad.

Kolik interes vlada za ovakve tečajeve najbolje pokazuje primjer onog u Skradinu, gdje su polaznice iz okolnih sela udaljenih i do 10 kilometara a često i poslije osam-satnog rada na skradinskom mjestu, redovito ga pohađale.

Povodom upisa u Radničku gimnaziju

Radnička gimnazija u Šibeniku otvorena je pred dvije godine. Ona je, kao i sve druge u našoj Republici, nastala iz potrebe da se našim istaknutijim radnicima u proizvodnji, koji imaju samo osnovnu školu, dade mogućnost da dovrše nižu srednju školu i na taj način steknu potrebnu opću obrazovanje bez kojega ne mogu uspješno obavljati svoj posao u proizvodnji.

U ovoj školi dosada je završilo 70 radnika niže tečajni ispit, dok ih je 20 produžilo školovanje u višim razredima.

To je nesumnjivo veliki uspjeh. Međutim, uspjeh je mogao biti i veći da je bilo više razumijevanja od strane poduzeća, Mjesnog sindikalnog vijeća, kao i drugih odgovornih faktora za pohađanje ove škole. Iako se u mnogim

Polaznice tečaja svojim sredstvima plaćale su nastavnice, a pored toga uredile prostorijsku u kojoj se održavao tečaj. I ovdje je po završetku tečaja organizirana izložba radova, koji su pokazali dobre rezultate tim više što je izvjestan broj polaznica bio i sa nedovršenom osnovnom školom.

U Krapnju i Primošten selu, gdje su tečajevi završili, formirane su sekcije naprednih domaćica, čiji je zadatak da se i dalje nastavi sa prosvjećivanjem žena putem održavanja zdravstvenih, gospodarskih i političkih predavanja.

tvornicama, poduzećima i ustanovama nalazi velik broj radnika bez niže opće obrazbe (na gradilištu u Ražinama oko 200), ipak se dosada veoma malo učinilo na uključivanju tih radnika za pohađanje ove škole. Ukoliko se i dalje bude ostalo na tome, može lako doći do zatvaranja radničke gimnazije, a to bi u mnogome osjetila naša proizvodnja. Jasno je, da bi i time naš grad, koji svakim danom postaje sve jači industrijski centar, mnogo izgubio.

Stoga treba da sva privredna poduzeća i ustanove ozbiljno shvate važnost postojanja ove škole i da navrijeme porade da se što veći broj radnika upiše u školu, a što je dužnost i Mjesnog sindikalnog vijeća da u tom pravcu pomogne.

M. B.

Obavijest ratnim vojnim invalidima

Svaki korisnik stalnog dodatka na djecu dužan je podnijeti u dva primjerka prijavu za stalni dodatak na djecu na novom obrascu UT-V-11-NRH-a (izdanje »Narodne novine« Zagreb).

Prijave se mogu nabaviti u gradskoj knjižari.

Prijava se mora popuniti prema uputama štampanim na samoj fiskalici.

Ispunjene prijave s izvjavom svjedoka, čije potpise ovjerava Kotarski sud ili NO gradske općine, s potvrdom o zajedničkim domaćinstvu i uzdržavanju, treba podnijeti organu za financije NO gradske općine Šibenik.

Ratni vojni invalidi od I.—VII. grupe i porodični korisnici invalidnine po zakonu o ratnim vojnim invalidima popunjuju prijavu podnose Upravi za invalidsku zaštitu Savjetu za nar. zdravlje i soc. politiku NO-a gradske općine Šibenik.

Obzirom na nove propise o dodacima na djecu (Uredba o izmjenama i dopunama uredbe o dodacima na djecu i Uputstva za primjenu te uredbe Službeni list FNRJ broj 59 i 60/52 g.) dužni su podnijeti novu prijavu svi dosadašnji uzivaoci stalnog dodatka na djecu, bez obzira na njihovo imovinsko stanje.

Perspektivni desetgodišnji plan razvitka poljoprivredne proizvodnje

(Nastavak)

Grana	PROIZVODNA VRIJEDNOST PO GRANAMA		
	Brutto produkt	Troškovi proizvodnje	Cisti prihod
Žitarice	108,401,000	96,941,000	11,460,000
povrće	68,000,000	23,628,000	44,372,000
krmino bilje	14,210,000	1,421,000	12,789,000
industr. bilje	10,500,000	2,500,000	8,000,000
Ukupno	201,111,000	124,490,000	76,621,000
Vinogradarstvo	417,200,000	222,360,000	187,840,000
Voćarstvo samosilnima	159,000,000	38,000,000	121,000,000
stočarstvo	258,736,000	90,331,000	168,405,000
Ukupno	1,046,047,000	482,181,000	556,366,000

Cisti prihod ili nacionalni dohodak iz poljoprivredne proizvodnje u 1952. godini iznosio je 556,366,555 dinara, teko da pojedina proizvodne grane u postotku iznose:

Žitarice 20%
povrće 7,9%
krmino bilje 2,3%
industrijsko bilje 1,6%
Ratarske kulture ukupno 18,8%
vinogradarstvo 33,8%
voćarstvo sa maslinama 22,4%
stočarstvo 30%.

RATARSTVO

Ratarske površine zauzimaju gotovo polovinu obradivih površina od toga same žitarice 83%, dok ostatak otpada na povrće, krmino bilje, a najmanji dio na industrijsko bilje.

Nesrazmjerno velik odnos pod ratskim kulturama, a u prvom redu pod žitaricama prouzrokuje to što poljoprivrednici teže vlastitoj proizvodnji krušarica, ova težnja potencirana je ratom i poslijeratnim prilikama.

Niski prinosi općenito u ratskim kulturama a posebice pak u žitaricama proizlaze iz nepovoljnih uslova i klime za uzgoj ratskih kultura (krševita područja), a zatim uslijed nedovoljne i nepravovremene obrade i dubrenja tih kultura.

Na boljim ratskim površinama uveden je dvopolni sistem, naime, prvu godinu sije se pšenica ili ječam, a drugu kao okopavina kukuruz. Na krševitim područjima redovito se sije samo ječam.

Povrće se gaji na poljskim površinama i u vrtovima redovito uz kuću gdje postoji mogućnost zalijevanja. U polju uzgaja se krumpir i kupusnjače, dok ostalo u vrtovima. Prinosi su veoma nejednaki, što ovisi o načinu obrade odnosno o količini gnojiva i o količini godišnje vlage.

Od krminog bilja najviše dolazi u obzir djetelina, kao ratska kultura. Uslijed nedovoljnih kiša i uslijed slabe obrade prinosi su relativno niski, jednako kao i na livadama.

Industrijsko bilje je slabo uvedeno, duhan se sadi na području oko Perkovića sa relativno niskim prinosima uslijed pomanjkanja vode, zatim pamuk, koji postepeno iščezava zbog slabih prinosa,

VINOGRADARSTVO

Prijeratna proizvodnja dostizala je oko 1.300 vagona vina sa površine oko 9.000 ha. Dio vinograda je propao uslijed podloge Aramon, zatim zbog nedovoljne obrade u toku rata, dok je jedan dio vinograda povaden u toku rata i poslije njega u namjeri da se površine do tada pod vinogradom zamijene proizvodnjom krušarica, iako da su u godinama poslije rata površine pod vinogradom iznosile oko 5.000 ha. Prinosi po jednom ha kreću se od 15—20 hl po ha. Razlog ovako niskim prinosima u prvom redu je nedovoljna i nepotpuna obrada, zatim pomanjkanje gnojiva, kao i načinu uzgoja. Vinogradarstvo kao najvažnija proizvodna grana rasprostranjena je na čitavom području kotara. Gotovo svaki poljoprivrednik bavi se vinogradarstvom.

Pošto postoje svi uslovi za daljnji razvoj vinogradarske proizvodnje ovaj grani treba dati osobiti značaj u povećanju površina pod vinogradom kao i načinu obrade i o načinu uzgoja.

MASLINARSTVO I VOĆARSTVO

Pored vinogradarstva, maslinarstvo sa voćarstvom predstavlja najvažniju granu poljoprivredne proizvodnje. Klimatske i edafske prilike uslovljavaju proširenje uzgoja maslinarstva i voćarstva, a ogromni slobodni kompleksi na kršu odgovaraju jednim dijelom zasadi ma maslina i drugog voća.

Maslinarstvo i voćarstvo ima danas dvostruki karakter: ono se uzgaja u konsocijaciji sa vinogradima ili pak na oraničnim površinama, a češće predstavlja samostalni voćnjak.

Obzirom da postoje široke mogućnosti kao u odnosu na površine tako i na klimatske uslove broj maslina i voća može biti u kratkom razdoblju podvostručen.

Prinosi sa maslina i voćaka variraju što ovisi o načinu obrade kao i o klimatskim prilikama. Kod maslina prinosi se kreću od 7 do 10 kg po stablu, a kod ostalog voća od 8 do 10 kg, što predstavlja veoma niski urod.

STOČARSTVO

Po vrijednosti stočarstva iza vinogradarstva predstavlja dru-

gu proizvodnu granu.

Stočarenje u odnosu na način i područje uzgoja dijeli se na dva dijela, i to na pojas uz obalu gdje se uzgaja uglavnom ovca i na zagorski dio gdje prevladava ovca sa govedom.

OVČARSTVO

Ono čini sitna domaća ovca slabe produktivnosti sa lošim kvalitetom vune, pasminski to je soj degradirane pramenke. Način uzgoja je vezan uz krš gdje istina velika prostranstva omogućuju ispašu, ali sa veoma skromnom količinom trave, Kraški pašnjaci pružaju mogućnost popravka travnog pokriva sa boljim kraškim travama da se današnji broj ovaca podigne do 100.000. Pojedina područja kao na pr. Kornatski otoci, a u Zagorju bolji ispašni tereni pružaju mogućnost i uzgoja boljih ovaca.

GOVEDARSTVO

U produktivnom smislu najviše dolazi u obzir vol kao radna snaga i to u zagorskom dijelu kotara, zatim djelomično zbog proizvodnje mlijeka u obližnjim selima Šibenika, Radne sposobnosti vola su srednje dok je proizvodnja mlijeka ispod prosjeka i kreće se od 250 do 500 lit. mlijeka godišnje po kravici. Pasminski to je domaći govedo križano najčešće sa križancima lošeg kvaliteta simentalci ili mutafonaca.

SVINJE

Uzgoj je vezan za domaću potrebu uz jednogodišnji uzgoj za lov. Rasplodnih krmača ima malo i to slabog kvaliteta. Prevladava u zagorskom dijelu domaća svinja šiška križana sa raznim tipovima nepokriženih pasmina. Produktivna sposobnost na meso i mast je srednja, a priplodna sposobnost krmača slaba.

KONJI

U prvom redu dolaze u obzir radni konji škopci manjim dijelom kobile veoma slabe rasplodne sposobnosti. Konj je križanac bosanskog konja srednje visokog, osrednjih radnih sposobnosti.

KOZE

Koza najviše ima u zagorskom dijelu kotara koje žive u torovima skupa sa ovcama. U primorju ima manje koza i to nekoliko sanskih ili križanih. Uopće prevladava domaća sa produkcijom mlijeka od 100 do 120 lit. mlijeka godišnje.

PERAD

Domaća pogrmaša, vezana uz domaći uzgoj, otporna, skromna na ishrani sa produktivnošću od 100 jaja godišnje.

Magarac mla i mazga
Prevladava najviše u primorskom pojasu gdje zamjenjuje konja.

KOŠNICA

Najvećim dijelom pčele se uzgajaju u primitivnim košnicama što uslovljava slabo rojenje, a slaba ispaša pogotovo zimi ograničava jaču proizvodnju meda.

(Nastavit će se)

U stakleniku

VJEKOSLAV KALEB

Jer na koncu, nije ni jezik najgori predmet. I tako će ići do kraja. Oni su ispitivali dijete u uvjerenju da ne zna... Ali, možda je i drukčije. Stavi sve u drugu djelatnost; dijete se dalo u sanjarenje, izašlo iz ovoga svijeta. Ali, zaboga, oni to moraju opaziti; oni su tu da od djece prave ljude, da ih ispravljaju i upućuju, a ne samo da im sude.

A na sastanku u dvorani digao se onaj vojni činovnik, oštra kao jež lica i živih lukavih očiju, sa žutim znakom u zapučku:

— Mislim, gospodo, da ovom prigodom moramo najprije odati priznanje njegovom veličanstvu, čija je evo slika prisutna... Zatim moramo odati priznanje, koje u punoj mjeri zaslužuju, gospodi profesorima, koji se tako lijepo brinu za našu djecu. Čast svaka...
Jakov je poblijedio i odvikao se jako podučena repa niz ulicu. Izgubio je sasvim llo pod nogama. Sve nade su propale:
— Pitajte me, gospodine, zavapio je očajno.

Brkan je spustio praznino:

vi, ljudi, koji s rukama u džepovima dišu slobodno, lovci, zvijeri...

Malen dakle dječak, žuta kao plamen kose, a velikih sinjih očiju gledao je daljnu, njezine njezne sive, ružičaste prelijeve, krepku modrinu mora, široko i duboko nebo dostatno za sve ljude. Sve se to održavalo u njegovim očima i raspirilo bolnu čežnju, koja mu je već dugo tinjala u grudima i žegla ih trajno. — Daljina!... To je jak život, kao pjenušao vino, gust i opojan. Daljina je zgusnut život, zahvatljiv jednim gulljajem; ona sadrži sve. Nadimlje ti jedra blag zmorac, zubi oko jarbola i konopa, raspjeva ti grudi liho kao brujanje dalekih orgulja: ritam dugih zavora obale ispod sumovite strmine i hridina sa rđastim rumenilom, gradovi i lopla jedre u suncu, parobrodi ponosni i osobita mirisa.

Bio je na obali, prošao kroz gradski perivoj i ušao u glavnu ulicu, Turio je ruke u džepove i prepustio se površnom dodiru okoline. Učini mu se i ovo lutanje gradom, maglovito naziranje običnih uličnih događaja i pojava, sjedenje na klupama parka, šetanje s rukama u džepovima, neobično čarobnim životom; kad bi bio potpuno slobodan da uđe u nj kao riba u

toplju struju; kad bi raspolagao sam sa sobom!

Ali svakoga časa prode u srcu oštar šiljak stvarnosti: mora se vratiti kući — Kuća je neizbježiva luka.

— Ja, vidiš, ja, ja, da vidim da tko ubija onoga Kraljeva, da ga tko ubija, da ga gazii, da ga mrvii... ja bih mu još nogom, petom, nos zgnječio... — vikao je strasno jedan ostariji učenik i gazio bijesno nogom tlo. — A vidiš, za onoga Kosića ja bih položio glavu, ja bih dao glavu...

— Kad imaš slabu ocjenu iz prirodopisa, kakvu onda zaslužuješ iz... rekao je profesor, zapitao nešto neodređeno i ne saslušavši odgovor poslao ga na mjesto.

Jakovu promaknu mnoge misli...

Opazi profesora Brkana. Pođe nehotice za njim, Promatrao ga je sa strane s mržnjom: ohol je u hodu, pričinja se; podi-dao je glavu, po struci dignut u vis, slaje s noge na nogu, i obrće samo oči ispod kapaka na po spu-štenih, a rukama vesla. Eto i u školi govori gluposti, a tiranin je. Kako je ozbiljan po izgledu a neozbiljan u stvari, sitničav i osvjetljiv. Eto tako obično: čevjek se drži kao starovjekovski mudrac, a sitničav je,

djetinjast.

Jakova spopadne želja da onu tvrdu ludu glavu lupi čim.

Vidiš, to je jednostavna stvar... Ali svak misli, da bi to morao netko drugi učiniti.

On tu stvori odluku.

Zasjela mu je na čelo misao neopaženo; kao obično, našao je već gotovu. Zađe u gradski perivoj, da svoj plan prouči u miru i da pričekta mrak.

Pa onda, pogna ga nešto da pođe odmah na ono mjesto, da vidi sve kako će se dogoditi, da mu tlo bude pregledno, jer mu se muka od nesvršene dužnosti počela skupljati u grudima, iako se obvezao samo sam sebi.

Krene prema strelištu.

Ali nije opazio, premda je to njemu bilo veoma jasno, da u ovoj odluci leži druga odluka, a ta je: da ne učini ono što je naučio. Zato je ipak išao onamo. Išao je kao da je navijen na određeno vrijeme i ne može se zaustaviti do olakšanja napetosti.

Kad je ugledao Brkanovu kuću, zastane. Činilo mu se da ga neprijateljski gleda, da mu prizire namjeru. I pritajila se nekako sumnjičavo.

Bilo bi ugodno, kad bi ovaj čas, ovako izdaleka, na strijelu na-

laknuo patronu dinamita i utjerao je u letvice prozora, ili čak u sobu ubacio.

Kuća se zamala u mrak, slabo je osvijetljena kao i ulica; tamne sjene se zgušnjaju ispod stabala i iza zidova, i kuća kao da je zaboravila na njega, spušta i sprema se na san. Jakov se stisne iza hrpe kamenja, koja je tu ležala od kopanja jame za vodovod. Uzme u ruke jedan oveći kamen, oteži ga i procijeni koliko će ga daleko moći hitnuti i kakvom snagom, pe kad se zadovoljio, počne čekati.

Evo, sad je jasno sve; izbacit će hitac, pa još prije nego kamen pogodi cilj, strugnuti ovamo putem iza kuća kroz mrak.

Znao je da se Brkan vraća kući sa šetnje oko šest sati i po.

Prošla je jedna djevojčica s bocom vina. On po njoj odredi mjesto, na koje će udariti. Prošla je i neka žena, pa je vježbu i na njoj ponovio. Tada mu se kamen učini prevelik; previše bi mogao učiniti zla. Zato izabere manji, pažeći, da ne bude suviše oštrijast. I spremio se za dugo čekanje.

On je uvijek bio osuđen na dugo čekanje. Čeka, čeka i baš tada ta osoba izvan običaja učini drukčije, i on je ne dočeka. Ili pođe s nadom u srcu pohoditi ne-

Kazališna kronika

Niccodemi:

„SCAMPOLO“
Pražvedba u Narodnom kazalištu

Ne vjerujem da bi smo kod »Scampola« morali ostati rastrgnuti dilemom:

— dva — tri kučka, »dobro sačuvana bolja gospođina« (ne spominjite im, molim vas, godineli), koji se bore za naklonost ljepuše, dobro građene 16-godišnje sirote djevojke koja »sprijeda izgleda ko dijete, a straga kao zrela žena«.

— »Scampolo« — to je pobjeda do brole, trijumf ljubavi na prvi pogled, apoteoza ljupkosti malih, malašnih.

Ima svega toga, i pomalo i podosta, ova Niccodemijeva komedija, ali piscu nije bilo do toga da naš stavlja pred probleme, da nam pruži krut život. On je htio da nam ispriča priču, da nas ponese jednom pričom napisanom za velike ljude, pričom o Pepeljuzi u našem vremenu, poetski izvejenom, moderno garniranom. Ne fali joj podrugljivost ni u rječniku, ni u radnji, ali — i bez obzira na happy end — »Scampolo« je priča izvan današnje stvarnosti i zbiljskog života, a, opet, priča koja je bliza i draga ljudskom srcu. Jer: imaju li samo djeca pravo na priču?

Dario Niccodemi razvijao se kao pisac u času kad se Sardou, njegov veliki uzor, oprao sa žilvolom. Karakteristično je da je Niccodemi svoju karijeru započeo sa francuskim tekstovima, da i na taj način bude posljednji plodnom francuskom komedijografu, koji je bio vrstan poznavalac kazališne tehnike i sjajan konstruktor scenskih situacija i zapletaja. Sardouovu spretnost je Niccodemi direktno baštinio i efektno razvio, postignuvši velike uspjehe, naročito u prvoj desetini godina nakon Prvog svjetskog rata, kad je kazališna publika bila sita i presita teške ratne i poslijeratne drame i na sceni i u životu, i tražila, mjesto buke i grmljavine, krikova i krvi, melodiozni šapat priče, koja, ako i nije život, a ono je, bar, životni san. Tako gledan, »Scampolo« biva neka vrst duhovne terapije, eliksir koji prija i osvježuje, i povoljno utječe i na neiscrpivu ljudsku snagu.

Režiser Jugoslav Nalis postavio je »Scampola« na šibensku scenu u sasvim suvremenim mjerilima, vrlo blizu životu, ne oduzimajući

komediji ni za dijelak izvorni charme piščevih sentimentalnih prizora. U igri ansambla postignuta je u vrlo visokoj mjeri ujednačenost. Drugi čin postavljen je upravo majstorski.

Naslovnu ulogu tumačila je Vera Habulin s velikim uspjekom. Ulogu siročeta odigrala je do kraja izraženom prisnošću, neusiljeno berekinski otvoreno, vedro i osjećajno. Govorni način živoga djeteta s ulice našao je u njoj sjajnog interpreteta, nestlašuci izraženi su potpuno prirodno.

Branka Vrabec interpretirala je Franku do kraja vjerno. Ova nemirna uloga odlično je tumačena. Scena je zadobivala na živosti raketnim eksplozijama njezinog scenskoga govora, zajedljivom frazeologijom izvrsne njezine »lake žene«.

Emilia Bernini je, po našem sudu, dosad najbolja uloga Neve Belamarić. Kreirala je izvrsnu ženu »boljeg društva«, koja se suverenim prezirom odnosi prema svojoj okolini. Domena ove talentirane glumice nisu interpretacije bolećivo sentimentalnih lica, sa mnogo plača i uzdaha, nego baš uloge superiorne mirne žene, kao što je ova.

Zvonimir Jelačić bio je vrlo dobar Pipo Secchia. Osjećajni o brat uskladio je potpuno općem nervoznom liku junaka ove komedije, koga je dao od početka do kraja uvjerljivo. Skilske scene sa sentimentalnim klišeima svladao je tako vješto, da se nije mogla osjetiti kakva usiljenost.

Prijatno nas je iznenadio Srećko Cvitković u ulozi inženjera Berninija. Lik kamufliiranog viveura izradio je mirno, iznad prosjeka, i dao realistički najbolje kreiranu ulogu »Scampola« cjelokupnom svojom glumom.

Od epizodista najbolji je bio Ante Balin, kao konobar Egisto, i maskom i glumom, a za njim odmah stari učitelj Giglioli, koga je tumačio Krešimir Zorić. Nije nas zadovoljio Branko Matić, koji je »onog nekog Fausta« dao vrlo blijedo (sjetimo se njegovog sjajnog općinskog tajnika u Manzarijevoj komediji).

Scenograf Nikola Lovrić-Caparin dao nam je u »Scampolu« najljepše ovogodišnje interieure, naročito stilski izvrsno postavljenu scenu drugog čina.

Živ promet u luci

U posljednje vrijeme naglo je oživio promet brodova u šibenskoj luci. Tako danas u našoj luci borave tri preko-oceanska broda, koja vrše utovar odnosno istovar robe. Talijanski brod »Grifone« na obali Jugoslavenske mornarice vrši iskrcaj 10000 tona ugljena za koksirnaže dovezenog iz SAD. Na Vrulji naš brod

»Beograd« također iskrcava ugljen za koksiranje u ukupnoj količini od 8000 tona, dok na Šipadu »Kragujevac« vrši utovar drvene grade. Pred dva dana napustio je šibensku luku švedski brod »Invernia«, koji je na obali pred Tvornicom elektroda i ferolegura ukrcavao 400 tona feromanganove rudače.

koga, i njega nema, opet izvan običaja u to doba, kod kuće.

A sad drukčije osjeća: čeka i tpi zbog dugog čekanja, a opet kao da i ne želi da dođe.

Nenadano je ugledao pred sobom profesora Brkana.

Išao je lagano kao obično, uzdignutih prstiju, zibljući se s noge na nogu.

Jakov osjeti sukob kamena i njegove glave kao potpuno skladan događaj: otpor i zvuk velike tikve, odbijanje, odsakanje kamena, zatim ona poznata, zaglušna bol, glavina tupa bol.

Najednom počne Brkan pjevuckati ispod glasa zvoncati nekako isprekidanim nevjешtim glasom, ali u zvuku mu je bilo neobične nježnosti i oči je upravio visoko naprijed, gledajući u nešto pred sobom.

On je gledao preda se u nešto zbog sebe, zbog čega ga nije bila briga za drugo.

Začas je došao pod svjetiljku, na pravo mjesto hica. Zažuti se golotinja čele između siromašne kose koja je slijepljena na tjemeni. I sad mu bolje pogleda u lice: boležljivo žutilo nadmeće se sa crvenilom, koje vidno uzmiče, —

U što bi pogodio?

U leđa?

I već je izašao iz dosega.

U taj čas Jakov izgleda na prozoru Brkanovu, u svijetlom okviru, ženu s djetelom u naručju, koje je mahalo ručicama.

Jakovu se izmiješa sve. I sine mu vlastiti lik slab, nemoćan. Što se može učiniti? Gdje se može uhvatiti? Neizmijerna i duboka mu se učinila čovjekova slabost; i porazan povratak k ocu.

Sad je na istome.

Već je kasno.

Davno je morao biti doma.

Najednom se sjeti obližnje hridine, niz koju se već bacila jedna učenica zbog slabih ocjena. — Sprovodi, govori, osuđivanja profesora, roditelja; učenika u prvom redu. — Dakle nema ni u tome utjehu. Barem da bi tme prouzročio žalost, Maglovito sve. — Tko ima pravo?

Proživljavao je samoubojstvo, tražio u njemu zadovoljstvo, i uputio se ka hridini.

Kad je došao na »lice mjest«, bio je pred svojom kućom.

Otvorio je vrata, kao da trga zavoj s rane.

VIJESTI IZ NAŠEGA GRADA

Uspjelo predavanje u Narodnom sveučilištu ŠIBENIK

KROZ TJEDAN

Narodno kazalište

CETVRTAK, 22. I. — MORAL GDE DULSKE — tragikomedija od Zapoljske, Početak predstave u 20 sati.

SUBOTA: 24. I. — goslovanje u Kninu.

NEDJELJA, 25. I. — goslovanje u Kninu.

Kinematografi

TESLA: premijera francuske muzičke komedije — ICI CEMO U MONTE CARLO — Dodatak: Filmske novosti br. 51. (do 26. I.)

Premijera meksikanskog filma — JEDAN DAN ŽIVOTA — Dodatak: Filmske novosti br. 52.

SLOBODA: američki film — KUĆA MRZNJJE — Dodatak: Mjesečnik JNA br. 1. (od 23.—29. I.) Premijera njemačke filmske komedije — EVA NASLJEDUJE RAJ — Dodatak: Sa saničarskim ribarima.

Dežurna ljekarna

Službu vrši I. Narodna ljekarna — ulica Božidara Petranovića.

Iz matičnog ureda

ROĐENI

Kći Ranka i Branislave Branković; sin Ivana i Vinke Zuvela; kći Stipe i Vjekice Antunac; sin Branka i Vinke Cvrlije; sin Zvonimira i Nedjeljke Valčić; sin Iže i Dume Zičić; sin Jere i Anđelke Zonja; kći Ante i Ane Rupić i sin Mile i Kate Todorović.

VJENČANI

Juričev Josu, zemljoradnik — Juričev-Ivičin Marija, zemljoradnica; Batinica Josu, zemljoradnik — Balov Jela, čistačica; Neue Alberti, tipograf — Pavlović Dumica, knjigovežarska radnica i Juracović Petar, zemljoradnik — Ivanković Lucija, domaćica.

UMRLI

Rašković Anka Stevana, 3 god.; Slavica Tomo pk. Marka, star 80 g.; Zupanović Šime pk. Ive, star 90 god. i Goleš Anla rođ. Bumber, stara 61 god.

Gračani nam pišu

Nedoličan postupak

U subotu 17. ov mji, kada je započeo društveni ples VK Krka, došao sam da kao delegat Vatrogasnog društva položim novčani prilog na blagajni. Poslije nego što sam obavio taj svoj posao, ušao sam u salu hotela »Krka«. Pri samom ulazu prišao mi je na vema brutalan način Mario Lušić, inače član uprave VK Krka, pozivajući me da odmah skinem kaput ili da smjesta izidem iz sale. Zatim je nastavio derući se: »Dosta je više ovoga, treba da se naučite pristojnosti, izadite napolje, zbogom« i t. d.

Smatrao sam za potrebnim da gornje iznesem preko štampa, jer ovakav postupak ne dolikuje našem čovjeku, tim više ne, jer pristup na ovaj ples nije bio dozvoljen isključivo samo u večernjem odijelu, kako je to možda smatrao Mario Lušić.

D. Červar.

Povodom proslave 80-godišnjice prijelaza šibenske općine u narodne ruke u okviru Narodnog sveučilišta održao je Božo Dulibić predavanje, kojem je prisustvovalo oko 500 građana. Sve potrebne pripreme izvršene su navrijeme, tako da je i interes kod građanstva bio veoma velik. Prostorije Mjesnog sindikalnog vijeća nisu bile dostatne

da prime sve one, čija je želja bila da prisustvuju ovom interesantnom predavanju. Predavač je uspio da kroz svoje izlaganje iznese sve detalje, koji su prethodili pobjedi »narodnjaka« nad omraženim »automašima« i konačnog preuzimanja općinske uprave. Prisutni su sa velikim interesom pratili tok predavanja, koje je u svakom pogledu

uspjelo, a po posjeti najuspješnije u ovoj predavačkoj sezoni.

Nastup pianiste
prof. P. Dumičića

30. siječnja o. g. na inicijativu Narodnog sveučilišta, Saveza kulturno-umjetničkih društava kotara i grada, te RKUD »Kolo«, naš poznati pianista prof. Petar Dumičić održat će u Narodnom kazalištu predavanje »O Chopinu«, koje će biti popraćeno muzičkom ilustracijom njegovih djela. Nakon toga će prof. Dumičić na klaviru izvesti nekoliko najpoznatijih kompozicija iz umjetničkog stvaralaštva Chopin-a.

Kako se izvedba ovakve vrsti po prvi puta održava u našem gradu, to se očekuje i najveći posjet. Početak u 20 sati, a cijena po osobi 20 Din.

Pet prometnih nezgoda
u 1952. godini

U toku prošle godine na području grada i njegove bliže okolice dogodilo se svega pet saobraćajnih nezgoda, u kojima su smrtno nastradale dvije, a teže ranjeno tri osobe.

Međutim, kroz isto razdoblje učinjeno je oko 70 saobraćajnih prekršaja, koji su izvršeni najvećim dijelom uslijed nedovoljnog parkiranja, zatim prebrze vožnje, prijevoza većeg broja putnika nego što je propisano i t. d. Sudac za prekršaje izrekao je i nekoliko kazni nad šoferima prijevoznih sredstava koje su se kretale do 4000 dinara. Tako su, među ostalim, kažnjeni Jovo Milović, Mijo Burazer, Dane Elez, Paško Milaković, Ivo Lambaša Špiro Huljev, Ante Višnjic i Rajko Berić. Također je bilo nekoliko su-

čajeva gdje su prijevoznim sredstvima upravljali neispitani šoferi. U posljednje vrijeme broj saobraćajnih prekršaja se vidno smanjio uslijed pooštrenog kursa u kažnjavanju lica, koja krše propise.

Na tržnici dovoljno
voća i povrća

Unatoč hladnoći, koja vlada posljednjih dana, ipak dovezene količine povrća i voća na gradskoj tržnici zadovoljavaju potrebe građana.

Ukupan dnevni dovoz povrća iznosi oko 4800 kg, od čega na krumpir otpada oko 3000 kg a koji se prodaje uz cijenu od 26 dinara. Osim krumpira, kojeg donosi isključivo socijalistički sektor, na tržnici se dnevno dovozi 20—30 dinara po kg, zatim karfiola 600 kg po 30 dinara, kapule 300 kg po 34, kisele paprike 10 kg po 60 dinara po kilogramu, dok je u manjim količinama

dovezeno salate, blitve, češnjaka, rajčica i dr.

Od voća najvećim dijelom su zastupljene jabuke u ukupnoj količini od preko 2100 kg uz cijenu od 38 dinara po kilogramu, zatim suhe smokve, bajame i orasi.

Najveće količine i povrća i voća donosi socijalistički sektor, koji ujedno i regulira cijene na tržnici. Od ostalih artikala dovezeno je jaja dnevno oko 200 komada uz cijenu od 18—25 dinara po komadu, te maslinovog ulja oko 30 litara, čija se cijena kretala od 180—200 dinara po litri.

„KORNAT“
Kotarsko trgovačko poduzeće
ŠIBENIK

Obavještavamo građanstvo
da je izvršeno

Sniženje cijena prozorskom staklu

bez rezanja m² Din. 320

sa rezanjem m² . 350

U našoj prodavaonici na obali (kuća Tarle) raspoložemo velikim izborom raznog posuđa, servisa i drugih kućnih potrepština, uz najpovoljnije cijene i brzu uslugu.

Preporučamo se našim potrošačima i molimo da posjete naše prodavaonice.

„L E S“ - Ljubljana
poslovnica
ŠIBENIK

NUDI VAM:

Namještaj svih vrsta, rezanu građu, šper i panel ploče, lesanit i drvenu galanteriju.

Primamo narudžbe za svu opremu hotela, restorana, kinodvorana, laboratorija i t. d.

OBRATITE SE NA POSLOVNICU:

„L E S“, Šibenik Priljavica ulica br. 1

Telefon br. 6-21.

Oglašujte u
„ŠIBENSKOM LISTU“

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

ZABAVA • POUKA • ZANIMLJIVOSTI

Godišnja skupština NK Šibenik

VEOMA ŽIVA I PLODNA DISKUSIJA

U nedjelju 18. ov. mj. u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća održao je NK Šibenik svoju redovitu godišnju skupštinu, kojoj je prisustvovalo oko stotinu članova i prijatelja ovog društva.

Skupštinu je otvorio drug Ante Lučev, dosadašnji predsjednik kluba, koji je u svom kraćem izlaganju ukazao na važnost ove skupštine i ujedno pozvao prisutne da u što većem broju učestvuju u diskusiji. Potom je tajnik kluba Miro Milat pročitao iscrpan referat o prošlogodišnjem radu društva, rezimirajući uspjehe kao i nedostatke u prošlogodišnjoj godini. Kroz proteklu godinu »Šibenik« je, takmičeći se u Dalmatinskoj ligi, osvojio prvo mjesto sa sedam bodova prednosti ispred drugoplasirane ekipe »Dubrovnika« i kao takav stekao pravo takmičenja u hrvatsko-slovenačkoj ligi. Momčad se kroz to prvenstvo zdušno borila te izborila peto mjesto unatoč jake konkurencije. Od postignutih uspjeha svakako je najvrijednija pobjeda nad prvakom Hrvatske »Proleterom« iz Osijeka. U istom razdoblju klub je odigrao ukupno 50 utakmica. Na svim utakmicama postignuto je 142, a primljeno 73 golova. Najviše utakmica odigrao je Tedling 49, koji je ujedno i najbolji strijelac (49 zgoditaka).

Pored redovitih sastanaka izvršnog odbora, održavani su i stručni sastanci sa igračima, koji se nisu redovito održavali i to je dokaz da u ovom pogledu nije uprava pokazala naročite aktivnosti. Dobar dio krivice za ovo snosi i tehnički referent. Idejno-politička predavanja nisu se također redovno održavala, a što je bilo onemogućeno dobrim dijelom uslijed nedostatnog broja aktivnih članova na ovim sastancima.

Veliku brigu vodila je uprava da dobije trenera. Dolashom trenera Juhas Imre nije ništa postignuto, jer njegov privatni život nije bio na potrebnoj visini, te nije niti mogao poslužiti kao dobar primjer igračima, radi čega ga je uprava otpustila. Stoga je dužnost trenera povjerena igraču Zvonku Tedlingu.

Podmlatku je također posvećivana najveća briga u toku prošle godine. Momčad je osvojila prvo mjesto u svojoj grupi splitskog nogometnog podsava. Oko njihova izdizanja u stručnom pogledu mnogo je doprinio Stojan Mileta, koji je na sasvim dobrovoljnoj bazi vodio stalnu brigu o njima a za njihove uspjehe njegova je najveća zasluga.

Utvrđeno je da kršenja amaterizma u klubu nije bilo.

Poslije nego je pročitana izvještaj blagajnika i nadzornog odbora prešlo se na diskusiju, koja je za razliku od dosadašnjih bila u svakom pogledu veoma pozitivna. Diskutanti su se osvrnuli na pojedine manjkavosti iz referata, koje su svojim prijedlozima nadopunili. Pored mnogih diskutantata govorili su Ante Lučev, Draško Jurišić, Pero Zlatoper, Joso Bego, Zvonko Tedling i Galić. Tako je Ante Lučev iznio prijedlog da se ove godine proslavi 20-godišnjica osnutka RSK Šibenika, čiji su mnogi članovi dali svoje živote u Narodno-oslobodilačkoj borbi. Na kraju je uzeo riječ delegat splitskog nogometnog podsava Nikola Bego, koji je istakao da društvo nastoji u buduću okupiti što veći broj omladine, a isto tako da po-

mogne sva pozitivna nastojanja u gradu koja idu za tim da prošire i ožive raznovrsnu sportsku djelatnost.

Poslije nego je data rješenja starom upravnom odboru prešlo se na biranje novoga odbora. Na prijedlog kandidacione komisije izabran je novi upravni odbor od 34 člana na čelu sa predsjednikom Nikolom Begom.

Osnovano prvo društvo „Partizan“

Prošlih dana u Zatonu je osnovano DTO »Partizan« sa 85 članova kao prvo na području našeg kotara. Pored 250 mještana, osnivačkoj skupštini prisustvovali su i potički sekretar Kotarskog komiteta NOH-a Rajko Dobrijević.

Za predsjednika društva izabran je Gabro Severdija, a za tajnika Nikola Severdija. Na osnivačkoj skupštini donesen je godišnji plan društva u kojem se, među ostalim istice, da će prvi javni nastup uslijediti 1. svibnja o. g.

Osnivanju društva prethodile su sondne i raznovrsne pripreme od kojih se najviše istice javni nastup u svim kategorijama. Za osnivanje »Partizana« najviše zasluga imaju omladinici iz Zatonu zaposleni u Kemontnom zavodu Šibenik.

DALMATINSKI KUP

Gosti su igrali veoma požrtvovno

Šibenik-Junak 4:1 (3:1)

ŠIBENIK. — U nedjelju 18. ov. mj. odigrana je na stadionu »Kade Končar« nogometna utakmica za Dalmatinski kup između »Junaka« iz Sinja i domaćeg »Šibenika«. Susret je završio pobjedom domaćih sa rezultatom 4:1 (3:1). Pred oko 600 gledalaca utakmicu je sudio Bukić iz Šibenika dobro. Zgoditke su postigli za Šibenik Tedling dva, a Cvitanović i Đurić po jedan, dok je za goste zgoditak postigao Maksan.

Utakmica, koja je odigrana po vjetrovitom i dosta hladnom vremenu, nije obilovala smišljenim akcijama ni sa jedne strane. Domaća momčad je igrala prilično le-

Nakon što su doneseni i prihvaćeni zaključci, novoizabrani predsjednik pozvao je cjelokupno članstvo da sa svoje strane pomogne u radu novi upravni odbor, koji će se u svom djelovanju rukovoditi pismom CK SKJ. Sa skupštine upućeni su pozdravni telegrami predsjedniku Republike maršalu Titu i Nogometnom savezu Hrvatske.

SKUPŠTINA „MORNARA“

U nedjelju 25. siječnja u društvenim prostorijama Brodo-remontnog zavoda SD »Mornar« — sekcija Šibenik održat će godišnju skupštinu. Između ostalog skupština će pretresati pitanja osnivanja prvog pivaračkog i vaterpolo kluba u našem gradu.

Skupština otpočinje s radom u 9 sati.

Pozivaju se svi članovi i prijatelji društva, kao i ljubitelji vodenih sportova, da prisustvuju radu skupštine.

F I L M

Lawrence Oliver (poznat iz filma »Hamlet«, »Orkanski visovi« i »Lady Hamilton«) i njegova žena pozvani su da učestvuju u nekoliko televizijskih programa za Englesku uz »nagradu« od 2.070 funti sterlinga (1.740.480 Din) za svaki sat održanog programa. Usprkos ovako velike nagrade, oboje su odbili ponudu. Svi su pomislili da Vivien Leigh (poznata iz filma »Lady Hamilton« i »Ane Karenjina«), koja je inače veoma nježnog zdravlja, ima još jednom potrebu apsolutnog odmora. Međutim, nešto kasnije sam Lawrence Oliver objasnio je razlog radi kojeg je ova ponuda odbijena. Naime, on i njegova žena su već zaradili najveću dozvoljenu svotu, koja je za godinu dana odobrena od strane engleskog finansijskog zakona. U protivnom slučaju čitav bi zaradni iznos od televizije, a koji bi inače prevazišao dozvoljenu »granicu«, otišao u državnu blagajnu.

Gregory Peck (kod nas poznat iz filma »Veliki grješnik«) ne će se povratiti u SAD, bar tako se misli, za najmanje godinu dana. Sada u Parizu, zajedno sa ženom, traži kuću i školu za djecu. William Dieterle namjerava zatražiti od Pecka da igra glavnu ulogu u filmu »Kralj Saul od Izraela«. Ovaj film imao bi se snimati u Izraelu, a radnju je napisao izraelski pjesnik i filozof Ygal Mossenson. Dieterle namjerava da ponudi glavnu žensku ulogu Hayworth.

OBAVIJEST

OBAVIJESTAVAJU SE PRETPLATNICI DA U BUDUĆE SALJU PRETPLATU NA TEKUĆI RAČUN KOD NARODNE BANKE - ŠIBENIK BROJ: 531 - T - 292.

Uredništvo

KOJI JE JEZIK NAJBOGATIJ

Jedna grupa njemačkih filologa htjela je da ustanovi broj riječi kod svakog jezika. Prema tvrdnjama grupe narod oloka Tasmanije, koji se nalazi jugoistočno od Australije ima jedan rječnik od 250 riječi. Kineski jezik, koji je u prošlosti bio veoma bogat, (100 hiljada riječi) sada ima svega 15 hiljada riječi. Od evropskih jezika najbogatiji je njemački sa 85 hiljada riječi, zatim engleski sa 40 hiljada, francuski 25 hiljada riječi, a zatim slijede španjolski, talijanski i t. d.

ČUDAN OTOK

Otok Uupolu u Polineziji je vrlo čudan po svojim običajima. Naime, stanovništvo tog otoka svega 1 dan u sedmici posvećuje radu. Taj dan je petak, a izabran je radi »pokajanja«. Evo kako stanovnici toga otoka provode dane u toku jedne sedmice: nedjelja, odmor; ponedjeljak, opet odmor; ulorak, organiziranje turnira i sportskih igara za slijedeći dan; srijeda, sportska takmičenja i razne igre; četvrtak organiziranje i raspored rada za slijedeći dan; petak rad; subota pripremanje ručka za nedjelju.

MRTAV PISAC POZVAN DA PLATI POREZ

Nedavno je pariški porezni ured uputio jedno pismo redakciji »Nouvelle revue française« kojim poziva pisca Franca Kalku da podmiri svoje poresko dugovanje za 1951. god. Jedan od urednika uputio je poreznom uredu slijedeći odgovor: »Zalimo, g. Kalka ne može da udovolji vašem pozivu, jer je umro pred 28 godina«.

NAJVAŽNIJE SAOBRAĆAJNE VEZE

Vlakovi
Po izak iz Šibenika
Putnički za Split u 2.20 sati
Ubrzani za Zagreb u 8.01 sati
Putnički za Split u 10.50 sati
Putnički za Zagreb u 15.11 sati
Putnički za Split u 18.22 sati
Dolazak u Šibenik
Putnički iz Splita u 10.15 sati
Putnički iz Zagreba u 13.08 sati
Putnički iz Splita u 17.39 sati
Ubrzani iz Zagreba u 21.11 sati

Autobusi
Polazak iz Šibenika
Za Split ponedjeljkom, četvrtkom i subotom u 6.00 sati
sa Poljane maršala Tita, a dolazak u Split u 8.00 sati.
Za Zadar svaki dan osim nedjelje u 6.00 sati iz Doca (plavom).
Za Oklaj preko Driša i Knina svaki dan osim nedjelje u 14.00 sati kod Valrogasnog doma.
Za Kistanje svaki dan osim nedjelje u 14.00 sati iz Doca (splavom).
Za Benkovac svaki dan osim nedjelje u 14.00 sati iz Doca (splavom).
Dolazak u Šibenik
iz Splita ponedjeljkom, četvrtkom i subotom oko 16.30 sati.
Iz Zadra svaki dan osim nedjelje oko 17.30 sati.
Iz Oklaja svaki dan osim nedjelje oko 8.30 sati.
Iz Kistanja svaki dan osim nedjelje oko 8.30 sati.
Iz Benkovca svaki dan oko 8.30 sati.

Parobrodi
Polazak iz Šibenika
Brza pruga za Split četvrtkom u 16.10 sati, subotom u 16.35 i nedjeljom u 16.50 sati.
Putničko-teretna pruga za Split ponedjeljkom u 7.00 i srijedom u 4.00 sati.
Brza pruga za Zadar-Rijeka utorkom, srijedom i petkom u 9.20 sati.
Putničko-teretna pruga za Zadar petkom u 2.00 i subotom u 12.00 sati.
Dolazak u Šibenik
Brza pruga iz Splita utorkom, srijedom i petkom u 9.10 sati.
Putničko-teretna pruga iz Splita četvrtkom u 18.30 i subotom u 10.35 sati.
Brza pruga iz Rijeke preko Zadra četvrtkom u 16.00, subotom u 16.25 i nedjeljom u 16.40 sati.
Putničko-teretna pruga iz Zadra ponedjeljkom u 5.40 i utorkom u 22.50 sati.

ZASTO JE LINCOLN IMAO BRADU

Kako američke novine pišu, tek je sada otkriveno zašto je Abraham Lincoln nosio bradu. 16. listopada 1860. god. jedna jedanaestogodišnja djevojčica imenom Grace Bedell, pisala je Lincolnu da ukoliko pušti bradu da bi prema njenom mišljenju bio sigurno izabran za predsjednika SAD. Lincoln je na ovo pismo odgovorio djevojčici, poslušao njen savjet i bio izabran za predsjednika. Djevojčica je došla na ovu pomisao na taj način, što je upoređivala fotografiju tada Lincolnu bez brade sa fotografijama u to vrijeme poznatih ličnosti, koji su svi imali brade. »Ja imam četiri brata — pisala je djevojčica — Lincolnu — i neki od njih će u svakom slučaju glasati za vas. Ali ako pustite bradu tada će svi glasati za vas. Osim toga sa punom bradom izgledat ćete mnogo ljepši, jer imate mršavo lice, a gospođe koje vole pune brade, nagovorit će svoje muževe da dadu glas za vas. Tako ćete sigurno biti izabrani za predsjednika«. Ova je priča bila objelodanjena od republikanskog senatora George Dondera, koji po-

sjeđuje pismo Grace Bedell. Kao i odgovor Abrahama Lincolnu»

290 milijuna ljudi

nema ni kuće ni kolibe

Prema jednoj statistici običaj od »Unesco-a«, 310 milijuna osoba žive još potpuno golu, 700 milijuna nose samo pojas na donjem dijelu tijela, a ostali su potpuno obučeni (1 milijarda i 310 miliona). Iz iste statistike također se vidi da 1 milijarda i 310 miliona ljudi živi u normalnim stanovima, 710 miliona u kolibama, 280 miliona ljudi nema ni kuće ni kolibe.

PRIMAT U TETOVIRANJU

Jedan stari kolonijalni vojnik iz Birminghama (Engleska) drži primat u tetoviranju. Na svojoj koži ima tetovirane portrete od tri generacije engleske kraljevske porodice: kraljicu Viktoriju, Eduarda VII sa ženom Aleksandrom i Duru V. Ne manjka također ni zastava Ujedinjenog kraljevstva, geografska karta Engleske, grbovi njegove rodine i jednoprava boćkija raznog oružja od topa do puške.

HUMOR

STATISTIKA

Uvjeravam vas, da prema statističkim podacima samo jedan od dvije stotine muškaraca naraste više od jedan metar i devedeset.

Tako. Onda mi, molim vas, objasnite zašto upravo taj jedan od dvije stotine uvijek sjedi u kinu na sjedalu ispred mene?

VELIKA RAZLIKA

— Udata ili neudata? — uoita sudac.

Svjedokinja uzdahne.

— Neudata! — diktira sudac pisaru.

— Oženjen ili neoženjen? pita sudac svjedoka.

Svjedok uzdahne.

— Oženjen! ustanovi sudac.

U ŠKOLI

Za vrijeme pisanja školske zadace učiteljica se obraća Ivici.

— Zašto lvice piše školsku zadacu sa toliko raznobojnih olovaka?

— Udata ili neudata? — uoita sudac.

Svjedokinja uzdahne.

— Neudata! — diktira sudac pisaru.

— Oženjen ili neoženjen? pita sudac svjedoka.

Svjedok uzdahne.

— Oženjen! ustanovi sudac.

»KRALJ« BILJARA

Gost: A, moj šjor Mile, Vi ste kralj biljara, U igri vam nema para, Kad »malik« Ante spava.

Suradujte u
»ŠIBENSKOM LISTU«